

Zpráva patriarchy pro generální synodu duchovních září 2026

Sestry a bratři, moje zpráva předkládaná generální synodě konané dne 24. 9. 2026 je soustředěna k oblasti duchovní správy, zatímco zpráva pro sněm, svolaný na 17. 10. 2026, bude mít charakter širšího celku informací popisujících a odrážejících stav naší církve. O stavu duchovní správy i o celku církve jsou určitou viditelnou výpovědí shromážděné údaje a data, které je však možné interpretovat různě a vidět i v rozdílných pohledech. Přesto z těchto statistických přehledů vyplývají určité tendence, vypovídající něco zřejmého o realitě naší církve. V souhrnných přehledech vycházím také z podkladů pro výroční zprávu, zejména o působení našich duchovních ve specifických službách. Jestliže v první části zprávy o duchovenské a další pastorační činnosti v církvi jsou spíše údaje neosobní a statistické, pak v části o působení našich duchovních ve specifických službách směrem ke státu, armádě, vězeňství a zdravotnictví je moje zpráva naopak sestavena z konkrétních jmen duchovních a míst jejich působení. Děkuji za pečlivou přípravu podkladů zvláště sestře tajemnici ÚR Janě Krajčírkové, řediteli úřadu a vedoucímu personálního oddělení bratru Aleši Ptáčkovi a spolupracovnícům v kanceláři patriarchy sestrám Jitce Wendlíkové a Jarmile Brynychové, ale i dalším, kteří mně pro tuto zprávu údaje trpělivě zpracovávali a pomáhali shromáždit.

1. O podobě a významu synod

Synoda je od začátku křesťanství místem a prostředím k setkávání a jednání duchovních, k společnému bohoslužebnému slavení v jednotě naslouchání Slovu a u Kristova stolu, k modlitbám a prosbám o Ducha svatého, k vyjasňování si stanovisek věroučných, k řešení různých problémů a krizí v církvi, reagování na situaci ve společnosti, projednávání otázek duchovní správy, k diskutování a rozhodování o praktických otázkách pastore. Institut synod se od počátku vyskytuje ve východním a západním křesťanství, ale i v reformačních církvích. Tradičně je svolání synody oprávněním biskupů. V evangelickém prostředí mají své místo jako účastníci, ale i ve vedení, laičtí představitelé. V naší Církvi československé husitské si synody udržely charakter setkání a jednání duchovních, avšak ne ve své biskupské nebo kněžské výlučnosti, neboť jsou jejich plnoprávními členy kazatelé a pastorační laičtí pracovníci, kteří jsou zapojeni jako spolupracovníci kněží a jáhnů v duchovní správě. Současně mají synody v CČSH spíše poradní charakter. Rozhodovací pravomoc ve věcech věrouky a řádů církve má sněm, složený jak z duchovních, tak i laiků, zástupců náboženských obcí. Naše řády stanoví, že před zasedáním sněmu má vždy dojít ke svolání generální synody (*Ústava čl. 58 odst. 2*).

Touto skutečností je dán i program a obsah naší letošní generální synody a tím je projednání návrhu dílčí novelizace Ústavy naší církve i předloh, kterými jsou misijní koncepce, základy řádu duchovní péči i sociálně-etické pojednání o rodině a mezilidských vztazích. To však je podrobněji obsaženo ve zprávě generální tajemnice sněmu sestry Mgr. Jany Krajčírkové.

2. Duchovenská služba v minulosti a dnes

Duchovenská služba i přes svůj stálý charakter zvláštní církevní služby Bohu a lidem prošla v proběhu staletí a prochází různými proměnami. Je vystavena novým výzvám postupující sekularizace, a to i v Církvi římskokatolické, kde má svátostné kněžství podstatný význam. „Svátostné kněžství je služebným kněžstvím a každá generace kněží je ve službě církvi a lidem své doby“ (*Tomáš Petráček, Křesťanství ve víru kulturních válek. Vyšehrad 2025, cit. s. 108*). Jsme jako křesťanské církve vystaveny procesu sekularizace a radikálním proměnám společnosti a kultury, a tím i novým naléhavým výzvám. Je tomu tak i v naší církvi. Někdy můžeme v prostředí sekularizace, lhostejnosti a zjevného i skrytého odmítání zakoušet tak trochu to, co apoštol Pavel vyjadřuje v 1. listě do Korintu, totiž, že nás apoštoly Bůh určil na poslední místo (1 K 4,9). Přesto je to mimořádně čestné, výsadní postavení být duchovním, neboť se nejedná o nic menšího, než být služebníkem Ježíše Krista a spravovat Boží tajemství (1 K 4,1). Tento poklad máme však, řečeno s apoštolem, v křehkých hliněných nádobách, „aby bylo patrné, že tato nesmírná moc je Boží a není z nás“ (2 K 4,7). Dnes kněžství nepůsobí samo o sobě jako nějaké výlučné a přednostní postavení ve společnosti, ale ani v církvi, nýbrž záleží vždy na konkrétní osobnosti duchovního, na jeho charismatu, schopnostech, komunikačních a organizačních dovednostech a na autentické přesvědčivosti prezentovat a sdílet duchovní křesťanské poselství aktuálně a bez odtažitosti od života lidí v současném světě.

3. Údaje z duchovní správy v náboženských obcích, diecézích a celku církve

3.1 Náboženské obce s ustanoveným farářem a administrované náboženské obce

Církev žije v místní komunitě, žije především v **náboženských obcích**. Duchovní správa má od počátku naší církve vztah k náboženské obci, místnímu společenství věřících. Náboženská obec je jedno z podstatných míst, kde se uskutečňuje zvěstovatelská, svátostná a pastýřská služba duchovních. Církev československá husitská má v České republice **celkem 278 náboženských obcí**, z toho je 108 administrovaných. 170 náboženských obcí má svého ustanoveného faráře, třebaže farář má rozvrhnout svoji aktivitu a pastýřskou péči rovnoměrně i do administrovaných náboženských obcí. Brněnská diecéze má 37 náboženských obcí, z toho je 19 administrovaných, Královéhradecká diecéze 58 náboženských obcí, z tohoto je 27 administrovaných, Olomoucká diecéze má 42 náboženských obcí z toho 17 administrovaných, Plzeňská diecéze má 34 náboženských obcí, z toho 6 administrovaných, Pražská diecéze 107, z toho 39 administrovaných.

Podle dotazníku je zajišťována liturgická a pastorační péče mimo sbor, který je centrem obce, také v bohoslužebných střediscích rozptýlených v rámci obvodu náboženských obcí. Celkem jich je vykazováno 146. Můžeme rozlišit **bohoslužebná střediska na různých místech**, kterých je celkem 95. V Brně je takových míst 27, v Hradci Králové 26, v Olomouci 16, v Plzni 3, v Praze 23. Pak jsou to bohoslužebná

střediska v **domovech pro seniory**, kterých je 51. V Brně 14, v Hradci Králové 13, v Olomouci 3, v Plzni 3, v Praze 18.

3.2 Počty duchovních, kazatelů a dalších pracovníků církve z hlediska jejich rozdílnosti služeb, úvazků a rozlišení mužů a žen

V tomto přehledu jsou uvedeny počty osob a počty úvazků v duchovní správě v celku naší církve i v jednotlivých diecézích. Je uváděn počet mužů a žen. V CČSH v České republice působilo k 31. 5. 2026 celkem **147 farářů**, z toho 67 mužů a 80 žen. V Brně 21 (15,50 úvazku), z toho 11 mužů a 10 žen, v Hradci Králové 29 (25,80 úvazku), z toho 13 mužů a 16 žen, v Olomouci 21 (18,20 úvazku), z toho 7 mužů a 14 žen, v Plzni 16 (12,35 úvazku), z toho 10 mužů a 6 žen, v Praze 60 (49,95 úvazku), z toho 26 mužů a 34 žen. Celkem se jedná o 121,8 úvazku těch, kteří působí jako faráři. V CČSH ve Slovenské republice (Bratislavě) jsou v duchovní správě 3 (muži). Vedle farářů působí v duchovní správě v ČR **10 duchovních – kněží**, z toho 4 muži a 6 žen. V Brně 1 muž (0,30 úvazku), v Plzni 1 žena (0,10 úvazku), v Praze 4 (2,75 úvazku), 1 muž a 3 ženy, v úřadu ÚR 4 (3,25 úvazku), 2 muži a 2 ženy. Celkem se jedná v ČR o 6,40 úvazku. V Bratislavě 1 (muž). **17 duchovních – kněží slouží formou dohody o provedení práce, z toho 5 mužů a 12 žen**. V Hradci Králové 13, z toho 4 muži a 9 žen, v Praze 4, z toho 1 muž a 3 ženy. Službě se věnuje **30 externích duchovních – kněží**, z toho 20 mužů a 10 žen. V Brně 3, z toho 1 muž a 2 ženy, v Hradci Králové 3, z toho 2 muži a 1 žena, v Olomouci 2 muži, v Plzni 6, z toho 3 muži a 3 ženy, v Praze 14, z toho 11 mužů a 3 ženy, v úřadu ÚR 2, z toho 1 muž a 1 žena, v Bratislavě 1 žena. V duchovní správě je zapojeno **8 jáhnů**, z toho 4 muži a 4 ženy. V Brně 1 žena (1,00 úvazek), v Hradci Králové 2 (2,00 úvazku), z toho 1 muž a 1 žena, v Olomouci 2 (2,00 úvazku), z toho 1 muž a 1 žena, v Plzni 1 muž (1,00 úvazek), v Praze 2 (0,95 úvazku), 1 muž a 1 žena. Celkem v ČR 6,95 úvazku. V Bratislavě je 1 jáhen (muž). Duchovenskou službu příležitostně vykonávalo **5 externích jáhnů – 5 žen**. V Brně 1, v Plzni 1 a v Praze 3 ženy. **4 jáhni formou dohody o provedení práce, z toho 2 muži a 2 ženy**. V Hradci Králové 1 žena, v Olomouci 1 žena, v Plzni 1 muž, v Praze 1 muž. Do duchovní správy je zapojeno **14 kazatelů**, z toho 2 muži a 12 žen. V Brně 1 žena (0,50 úvazku), v Hradci Králové 4 ženy (3,50 úvazku), v Olomouci 1 žena (1,00 úvazku), v Praze 8 (3,25 úvazku), z toho 2 muži a 6 žen. Celkem v ČR to činí 8,25 úvazku. **23 kazatelů je ustanoveno v administrativě**, z toho 6 mužů a 17 žen. V Brně 1 žena (1,00 úvazku), v Hradci Králové 1 žena (1,00 úvazku), v Praze 9 (7,35 úvazku), z toho 1 muž a 8 žen, v úřadě ÚR 12 (9,50 úvazku), z toho 5 mužů a 7 žen. Celkem v ČR je to 18,85 úvazku. **4 kazatelé formou dohody o provedení práce, z toho 1 muž a 3 ženy**. V Hradci Králové 1 muž a v Praze 3 ženy. Službu koná také **8 externích kazatelů**. V Brně 6, z toho 3 muži a 3 ženy, v Plzni 1 muž a v Praze 3, z toho 2 muži a 1 žena. **Katecheti** působí celkem **2** v Pražské diecézi, 1 katechetka na 0,25 úvazku a 1 katecheta formou dohody o provedení práce. V duchovní správě ve služebním poměru vykonává činnost celkem **13 pastoračních asistentů**, z toho 1 muž a 12 žen. V Olomouci je to 1 žena (0,75 úvazku) a v Praze 12 (8,6 úvazku), z toho 1 muž a 11

žen. Celkem se jedná o 9,35 úvazku. Dále je v duchovní správě **6 pastoračních asistentek na DPP**. V Hradci Králové 1, v Plzni 1 a v Praze 4 ženy.

V **pracovním poměru** je zaměstnáno v **oblasti administrativy, provozu a managementu 20 osob**, z toho 11 mužů a 9 žen. V Brně 3 (2,25 úvazku) 1 muž a 2 ženy, v Hradci Králové 2 ženy (2,0 úvazku), v Plzni 2 (2,0 úvazku), 1 muž a 1 žena a v úřadě ÚR 13 (8,75 úvazku), z toho 9 mužů a 4 ženy. Celkem je to 15,00 úvazků. **Formou dohody o provedení práce s CČSH v ČR** dále spolupracuje v oblasti administrativy a provozu **14 osob**, z toho 5 mužů a 9 žen. V Hradci Králové 2, z toho 1 muž a 1 žena, v Praze 4, z toho 2 muži a 2 ženy, v úřadu ÚR 8, z toho 2 muži a 6 žen. **Další pracovní poměry a dohody o provedení práce** uzavírají již jednotlivé subjekty – diecéze nebo náboženské obce.

Ze statistického přehledu rámcově vyplývá, že celkově převažují ženy farářky, jak ve služebním poměru, tak i v dalších formách služby jsou ženy zastoupeny výrazněji, než tomu bylo dříve. Ještě například v roce 2007 bylo z celkového počtu 243 duchovních 132 mužů a 111 žen. Oproti předcházejícím letům se také snížil počet pastorační asistentů. Tehdy měla naše církev 83 pastoračních asistentek a asistentů.

3.3 Duchovenský sbor a pracovníci církve z hlediska věku

Nejprve uvedu **věkový průměr duchovních a církevních pracovníků v jednotlivých služebních kategoriích** a pak v jednotlivých diecézích. Věkový průměr farářů je 60 let, biskupů (včetně patriarchy) 57 let. Věkový průměr duchovních – kněží je 53 let. Věkový průměr duchovních – kněží na DPP je 70 let. Věkový průměr externích duchovních – kněží je 63 let. Věkový průměr jáhnů je 47 let. Věkový průměr externích jáhnů je 66 let. Věkový průměr jáhnů na DPP je 61 roků. Věkový průměr kazatelů je 51 roků. Věkový průměr externích kazatelů je 61 let. Věkový průměr pastoračních asistentů je 50 let. Věkový průměr pastoračních asistentů na DPP je 70 let. Věkový průměr zaměstnanců v pracovním poměru je 60 let. Věkový průměr pracovníků úřadu ústřední rady je 58 let. Věkový průměr pracovníků na DPP je 68 let.

Věkový průměr farářů ve služebním poměru podle diecézí je tento: v Brně je to 60,2 let, v Hradci Králové 57 let, v Olomouci 59 let, v Plzni 57,5 roku a v Praze 60 let. **Věkový průměr všech duchovních**, jak farářů, tak duchovních – kněží a jáhnů **ve služebním poměru** je v Brně 59,8 let, v Hradci Králové 56,3 let, v Olomouci 57,8 let, v Plzni 56,2 let a v Praze 59,1 let. Věkový průměr všech duchovních jak ve služebním poměru, tak na DPP je tento: V Brně 59,8 let, v Hradci Králové 59,9 let, v Olomouci 58,8 let, v Plzni 55,8 let a v Praze 59,3 let. Nejstarší duchovní je sestra Irena Čmerdová, která ve svých 97 letech káže při bohoslužbách a vede biblické hodiny, a nejmladší duchovní je sestra Johana Petriková, které je 33 let.

Na jedné straně je z věkového průměru kolem 60 let zřejmé, že v duchovenském sboru naší církve schází výraznější zastoupení mladší generace. Což může mít více příčin, a zvláště obtížnost duchovenské služby pro mladou generaci ve stávající realitě církve, která vyžaduje velkou víru, motivující duchovní

prožitek i životní zkušenosti. Vyšší věkový průměr však může souviset i s tím, že u nás dochází k prodlužování průměrného věku života. Podle Českého statistického úřadu průměrná možnost dožití je 77,5 let pro muže a 83,2 pro ženy. Od roku 1989 se prodloužila možnost dožití asi o 8 let. I když je člověk na vrcholu sil nejvýkonnější ve svých 30 letech, tak z hlediska duševní výkonnosti, k čemuž lze řadit povolání duchovního, je to 50-65 let.

4. Letošní jubileum 50 let od kněžského svěcení

V letošním roce si připomínají **50 let od přijetí svátosti kněžského svěcení** sestry a bratři, kteří přijali tuto svátost v roce 1976 a kteří donedávna byli nebo ještě většinou jsou v církevní službě aktivně zapojeni. Jsou jimi Anna Lukešová (28. 2. 1976), Petra Šáchová (29. 2. 1976), Lenka Palčovičová (23. 5. 1976), Štěpánka Metelka (11. 9. 1976), Jiří Silný (11. 9. 1976), Emanuela Blažková (10. 10. 1976), Jana Wienerová (17. 10. 1976), Benjamin Mlýnek (24. 10. 1976), Miroslav Palčovič (6. 11. 1976), Marta Silná (14. 11. 1976), Vlasta Šanteková (14. 11. 1976) a František Rauscher (21. 11. 1976).

5. Kněžská a jáhenská svěcení od poslední generální synody

Kněžské svěcení od minulé generální synody konané v září roku 2024 přijalo celkem 11 sester a bratrů, v Brně 1, v Hradci Králové 2, v Olomouci 2, v Plzni 1 a v Praze 5. Jmenovitě to jsou: Jana Hafnerová, Petra Šenková, Petr Hurych, Johana Petriková, Markéta Sikorová, Vladimír Václav Karbusický, Miroslav Exner, Martin Chynoranský, Kateřina Kašparová, Jan Šmerda a Erik Šilhavý. Tuto svátost se připravují přijmout Radka Ziková, Ivana Richterová, Jitka Brejtrová a Veronika Waller.

Jáhenská svěcení přijali v tomto období od poslední generální synody 3 duchovní, z toho v Hradci Králové 1 a v Plzni 2, jmenovitě Ladislav Martinec, Břetislav Karal a Mikuláš Kalčík.

6. Vikariáty, vikariátní konference duchovních, vikariátní shromáždění

Církev československá husitská je členěna na **vikariáty**, dříve nazývané jako okrsky, které mají pastorační funkci a tvoří celek sousedících a přilehlých náboženských obcí. V čele tohoto pastoračního útvaru duchovní správy je vikář. V současnosti je v České republice celkem 19 vikariátů. V Pražské diecézi jich je 8, v Královéhradecké diecézi 3, v Plzeňské diecézi 2, v Brněnské diecézi 3 a v Olomoucké diecézi 3. V roce 2025 se v Pražské diecézi ve vikariátu **Beroun**, kde je vikářkou Růžena Adamová, konala vikariátní konference 5x, vikariátní shromáždění se neuskutečnilo. Ve vikariátu **Kolín**, kde je vikářem Jan Kohout, se konala vikariátní konference 8x, vikariátní shromáždění se neuskutečnilo. Ve vikariátu **Benešov**, kde je vikář Ivan Bařinka, se konala vikariátní konference 9x, vikariátní shromáždění se neuskutečnilo. Ve vikariátu **Praha-město-západ**, kde je vikář Jan Židlický, se konala vikariátní konference 10x, vikariátní shromáždění se

neuskutečnilo. Ve vikariátu **Praha-město-východ**, kde je vikář Daniel Majer, se konala vikariátní konference 10x, vikariátní shromáždění se neuskutečnilo. Ve vikariátu **Praha-venkov**, kde je vikářka Jarmila Kučerová, se konala vikariátní konference 9x, vikariátní shromáždění se neuskutečnilo. Ve vikariátu **Louny** je vikář Vladislav Vojtěch Hána, který v loňském roce zastupoval ve vikariátu **Ústí nad Labem** Vladimíra Volrába. Ve vikariátu Louny se konala vikariátní konference 10x, vikariátní shromáždění se uskutečnilo 1x. V Královéhradecké diecézi v **Náchodskohradeckém** vikariátu, kde je vikářka Erika Oubrechtová, se konala vikariátní konference 5x, vikariátní shromáždění se uskutečnilo 1x. V **Libereckém** vikariátu, kde je vikář Benjamin Mlýnek, se konala vikariátní konference 2x, vikariátní shromáždění se neuskutečnilo. V **Pardubickém** vikariátu, kde je vikář Martin Chadima, se konala vikariátní konference 4x, vikariátní shromáždění se uskutečnilo 1x. V Plzeňské diecézi v **Západočeském vikariátu**, kde je vikář Tomáš Procházka, se konala vikariátní konference 4x, vikariátní shromáždění se uskutečnilo 1x. V **Jihočeském vikariátu**, kde je vikář Vladimír V. Karbusický, se konala 5x vikariátní konference, vikariátní shromáždění se uskutečnilo 1x. V Brněnské diecézi ve vikariátu **Brno-město**, kde je vikář Petr Šandera, se konala vikariátní konference 4x, vikariátní shromáždění se konalo 1x. Ve vikariátu **Východní Morava**, kde je vikář Lubomír Pliska, se konala vikariátní konference 4x, vikariátní shromáždění se uskutečnilo 1x. Ve vikariátu **Vysočina**, kde je vikář František Tichý, se konala vikariátní konference 4x, vikariátní shromáždění se uskutečnilo 1x. V Brněnské diecézi se vikariátní konference duchovních i shromáždění konají zpravidla společně. V Olomoucké diecézi ve vikariátu **Ostrava**, který vede biskup Tomáš Chytil, se konala vikariátní konference 9x, vikariátní shromáždění se uskutečnilo 1x. Ve vikariátu **Šumperk**, kde je vikář Vlastimír Haltof, se konala vikariátní konference 9x, vikariátní shromáždění se uskutečnilo 1x. Ve vikariátu **Olomouc**, kde je vikář Jaroslav Křivánek, se konala vikariátní konference 9x, vikariátní shromáždění 1x. Vikariáty Olomouc a Šumperk se scházejí k vikariátním konferencím společně a jednou za rok se koná společné shromáždění duchovních všech vikariátů Olomoucké diecéze.

7. Biskupský sbor

Biskupská rada ve složení Tomáš Butta, David Tonzar, Pavel Pechanec, Lukáš Bujna, Juraj Dovala, Tomáš Chytil a Jan Hradil se pravidelně setkává, zpravidla jednou měsíčně. Místem jednání je nejen zasedací místnost ústředí církve v Praze 6 – Dejvicích, ale i sídla jednotlivých diecézí. Biskupská rada se v poslední době mimo jiné věnovala na základě podnětů a konkrétních případů otázce působení duchovních v jiné náboženské obci, než jsou ustanoveni. V této věci byl připraven návrh, který byl následně ústřední radou podán a přijat na letošním červnovém církevním zastupitelstvu jako novelizace Řádu duchovenské služby. *„Vykonávání jakýchkoli církevních obřadů a úkonů duchovními CČSH mimo území jejich ustanovení nebo nad rámec jejich pověření podléhá souhlasu místně příslušného faráře či farářky, případně místně příslušného biskupa. Duchovní CČSH při vykonávání jiných veřejných aktivit souvisejících s duchovenskou službou mimo území své náboženské*

obce informuje místně příslušného faráře či farářku CČSH, případně místně příslušného biskupa“ (ŘDS § 16 odst. 6 a 7).

Biskupskou radou bylo také vytvořeno toto pastorační vyjádření vzhledem k politické situaci ve společnosti a názorovému pnutí v církvi: „CČSH vždy podporovala a podporuje hodnoty, kterými jsou láska, naděje a pokoj. V politických postojích zastává důležitost hodnot demokracie a humanity a s Boží pomocí bude tak působit ve společnosti i nadále.“ Toto vyjádření přijala jako usnesení i ústřední rada, která se konala dne 16. 5. 2026.

V roce 2027 budou probíhat volby biskupů v Brně, v Olomouci a v Hradci Králové. V příštím roce 2027 bude zahájena volba do funkce patriarchy, která připadne na rok 2028. Dne 28. září uplyne 20 let od mé biskupské ordinace a uvedení do služby patriarchy CČSH.

8. Příprava k duchovenské službě, status bohoslovce a praxe v náboženských obcích

Teologické vzdělání získávají budoucí duchovní CČSH na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy a též na Husově institutu teologických studií, jak je to stanoveno v příslušných rádech. Pokud je uchazeč o službu v CČSH absolventem jiné teologické fakulty, je potřebné složit rozdílové zkoušky zaměřené zvláště na věrouku a praktickou teologii. Normy a podrobnější **pastorační pravidla pro výchovu a formaci bohoslovců CČSH** jsou *Koncepce a zásady spirituální formace bohoslovců Církve československé husitské* z roku 2009, *Pastorální pravidla ke svátostem* z roku 2014 a *Status bohoslovce* z roku 2016. Tímto statutem bohoslovce prošlo celkem 22 osob. V současnosti je v **seznamu bohoslovců** zapsaných celkem 7 sester a bratří. Církev českobratrská evangelická má obdobný seznam kandidátů služby v církvi, jak je uveden v *Řádu studentů bohosloví* v platném znění po 4. zasedání 36. synodu ČCE z května 2026. V říjnu roku 2023 byl přijat metodický pokyn pro konání praxe v náboženských obcích těch, kteří se ucházejí o přijetí svěcení a službu v církvi. Spolu s teologickým vzděláním a spirituálním profilem je kladen zvláštní zřetel na život s konkrétní náboženskou obcí a uvádění do **pastorační praxe**. Těžiště života církve i formace bohoslovců je v současnosti náboženská obec a nikoli kolej či seminář, jako tomu bylo před rokem 1990. I když i později se naše církev pokoušela o kolejní formaci studentů teologie, založenou na životě ve společenství, avšak již na bázi dobrovolnosti, nikoli jako povinné etapy a podmínky pro přijetí svátosti kněžského svěcení. Podmínkou jáhenského a kněžského svěcení a přijetí do služebního poměru v CČSH je však absolvování zkoušky, kterou zajišťuje **církevní zkušební komise**. Od poslední generální synody duchovních se zkušební komise sešla 8x a zkoušku absolvovalo celkem 21 sester a bratří.

Duchovenskou službu v tradici církve i její autenticitu v Církvi československé husitské promýšlel z hlediska oboru praktické teologie prof. Otto Rutrle (*Duchovenská služba v praxi křesťanských církví. Nákladem Ústřední rady CČS /bez vrocení/*). Se zřetelem ke spirituální povaze pojednává o duchovenské službě doc. Jiří Vogel (*Spirituální aspekty kněžské služby v tradici Církve*

československé husitské. TR 2004 č. 3-4, s. 351-357). O duchovenské službě v naší církvi jsem vytvořil orientační příručky, které jsou určeny jako studijní texty k přípravě na přijetí kněžského svěcení (*Pastorační péče v církvi*, 2017, *Témata z duchovenské praxe*, 2018, *Duchovenská služba v Církvi československé husitské*, 2023) a napsal několik článků do Českého zápasu i Teologické revue (*Duchovenská služba – její svátostný a pastorační charakter a některé současné otázky s ní spojené*. TR 2023, č. 1-2, s. 8-16).

9. Farského kolej v Praze 6 - Dejvicích

V letošním roce je tomu přesně 100 let, co byla z podnětu dr. Karla Farského vybudována a dokončena bohoslovecká kolej jako součást církevního komplexu ústředí v Praze 6 – Dejvicích. Ke dni 31. 12. 2025 naše církev musela vyhovět požadavku opuštění budovy v Roháčově ulici v Praze 3 – Žižkově ze strany předchozího vedení Univerzity Karlovy, ačkoli tuto budovu po II. světové válce sama budovala jako svoji rozšířenou bohosloveckou kolej poté, co se budova v Praze Dejvicích stala místem sídla tehdejší Husovy československé bohoslovecké fakulty a jejích výukových a dalších prostor. Koncem roku 2025 byl proto pro Farského kolej upraven a rekonstruován prostor 5. patra v budově ve Wuchterlově 5 v Praze 6 - Dejvicích, kde kolej původně sídlila od roku 1926 (*Farského kolej po 100 letech*. ČZ 2026, č. 6, s. 2-3). Vzniklo tak přívětivé a vybavené zázemí pro studenty a součástí koleje je kaple, kde během akademického roku probíhají pravidelné biblické výklady, modlitby a rozhovory vedené patriarchou. Organizační záležitosti zajišťuje ředitel Institutu evangelizace a pastore Petr Číško. Ústřední rada schválila aktualizovaný *Organizační řád Farského koleje* a *Domovní řád*. Podmínkou přijetí do koleje je buď studium na Husitské teologické fakultě UK nebo v případě studentů jiných vysokých škol členství v CČSH. V současnosti je pro akademický rok 2026/2027 Farského kolej se čtyřmi pokoji a devíti lůžky již plně obsazena, včetně přihlášených náhradníků. V každém případě je dobré o této možnosti informovat studenty z řad naší církve.

10. Vzdělávání kazatelů a příležitostná služba laiků

Vzdělávání pro kazatelskou službu zajišťuje Husův institut teologických studií v rámci celku církve a současně je organizují jednotlivé diecéze. V Hradci Králové byl zahájen nový cyklus na podzim roku 2025 a trvat bude dva – tři roky. Předtím byl kurz tříletý. Současně v Hradci Králové probíhá i lektorský kurz, který má podobu jednodenní akce. V Brně byl na podzim 2025 zahájen nový běh kazatelského kurzu. Bude trvat dva roky. Kazatelský kurz v Brně mohou využívat i zájemci z Olomoucké diecéze. V rámci Brněnské diecéze byl pořádán také kurz hlasového poradenství. V Plzni plánují zahájit kazatelský kurz (*Podle zápisu z biskupské rady* 16. 5. 2025).

O **příležitostné kazatelské službě laiků** existuje usnesení ústřední rady z roku 2011, které bylo znovu připomenuto v oběžníku a na úřední desce v roce 2025. Je zde řečeno: „*Příležitostná dobrovolná kazatelská služba laiků je v odpovědnosti*

místního faráře. V případě déle trvající zvěstovatelské služby a při větším rozsahu (v jiné náboženské obci) je vyžadováno pověření diecézní rady (Řád duchovenské služby § 7, odst. 6). Pokud kazatel nemá ukončené teologické vzdělání, je podmínkou absolvování kazatelského kurzu organizovaného diecézí nebo celkem církve“ (Usnesení 2.7.1.119 z dubna 2011).

11. Duchovní ve specifických službách

Ve Výroční zprávě za rok 2025 jsme uvedli, že Církev československá husitská měla 7 duchovních vyslaných do vojenské služby v Armádě České republiky. Službu ve vězeňství vykonávala Církev československá husitská prostřednictvím svých 11 duchovních. Následujícím jmenným přehledem jsou tyto číselné údaje konkretizovány i aktualizovány vzhledem k letošnímu roku.

V Armádě ČR jako vojenští kaplani působí tito duchovní CČSH: kaplan Velitelství pro operace Praha (zástupce hlavního kaplana) mjr. Mgr. Pavel Brichta; kaplan Hlavního velitelství Vojenské policie Praha pplk. Mgr. David Tomčík; kaplan Praporu podpory nasaditelných sil Rakovník - npor. Mgr. Erik Šilhavý. U Pozemních sil kaplanka 41. mechanizovaného praporu Žatec npor. Mgr. Veronika Moravcová, DiS.; kaplan u 13. dělostřeleckého pluku Jince kpt. Mgr. Zdeněk Havránek, BBA; kaplan 14. pluku logistické podpory Pardubice kpt. Mgr. Tomáš Altman. U Vzdušných sil kaplan Velitelství vzdušných sil Praha mjr. Mgr. Petr Němec; kaplan 21. základny taktického letectva Čáslav kpt. Bc. Ivo Koranda, DiS.; kaplan 25. protiletadlového raketového pluku Strakonice kpt. Mgr. Michal Balek. Vojenskými kaplany v záloze jsou pplk. Mgr. Jan Kozler, který působil jako vojenský kaplan u Hradní stráže a následně jako hlavní kaplan; npor. v zál. Mgr. Vladimír Moravec, DiS., který působil jako vojenský kaplan 41. mechanizovaného praporu v Žatci.

Ve vězeňství konají kaplanskou nebo dobrovolnickou službu tyto sestry a bratři: Mgr. David Smetana jako kaplan Odolov, Bc. Kateřina Čiháková jako kaplanka Světlá nad Sázavou, Mgr. Vojtech Pekárik jako dobrovolník České Budějovice, Libuše Jarošová, DiS. jako dobrovolnice Rapotice, Břeclav, Mgr. Roman Roka jako kaplan Nové Sedlo, Mgr. Jana Šedivá Krulišová jako dobrovolnice Světlá nad Sázavou, Kateřina Hamr jako dobrovolnice Pankrác, Mgr. Aleš Tomčík jako kaplan Valdice, Mgr. Marie Molnár jako dobrovolnice Bělušice, Mgr. Sandra Silná jako dobrovolnice Detence Brno a Lenka Vorková jako dobrovolnice Oráčov.

Ve zdravotnictví jako nemocniční kaplani vykonávají spirituální péči z pověření CČSH a vyslaní ERC a ČBK s kvalifikací absolvování kurzu pro nemocniční kaplany: Mgr. Vlastimír Haltof ve Fakultní nemocnici Olomouc, Mgr., Ing. Iveta Hušková v Nemocnici Tišnov, Libuše Jarošová, DiS. v Nemocnici Vyškov, Mgr. Jaroslav Křivánek v domově seniorů Pohoda, Olomouc, Chválkovice, Mgr., Ing. Alena Milová v Nemocnici Agel, Přerov, Mgr. Miroslava Mlýnková v Hospici sv. Zdislavy Liberec a v Nemocnici Jablonec n. Nisou, Mgr. Alena Naimanová v Nemocnici Jaroměř a Rychnov n. Kněžnou, Ing. Mgr. Henrieta Neprašová v Masarykově nemocnici v Ústí n. Labem, Mgr. Iva Pospíšilová v Nemocnici Uherské Hradiště, Mgr. Ph.D. Tomáš Procházka ve Fakultní nemocnici

Plzeň a Mgr. Zdeňka Chaloupková v Masarykově nemocnici Rakovník. Další duchovní, kteří vykonávají **duchovní péči ve zdravotnických zařízeních**: Mgr. David Hron v Sue Ryder, Mgr. Erika Oubrechtová v Nemocnici Náchod, Mgr. Jiří Chvála v Psychiatrické léčebně Bohnice, Mgr. Barbara Bláhová v Psychiatrické léčebně Horní Beřkovice a Mgr. Jan Došek ve VFN Praha 1.

12. Poznámka

Některé další oblasti duchovní péče v církvi i ve společnosti a s nimi spojené údaje nejsou v této zprávě uvedeny, neboť budou zapracovány do zprávy o stavu církve pro 2. zasedání IX. sněmu ČČSH. V této zprávě pro generální synodu jsem se chtěl zaměřit na duchovní správu a duchovenskou službu jen z některých aspektů.

Šest vlastností věřícího, zvláště duchovního a kazatele

V závěru své synodní zprávy bych chtěl soustředit naši pozornost na šest vlastností věřícího křesťana, zvláště kněze, podle Mistra Jana Husa. Jsou vysloveny v počtu šesti v jeho známé modlitbě ze spisu *O církvi (De ecclesia)* v 6. kapitole, která začíná slovy: „*Všemohoucí Bože, jenž jsi cesta, pravda i život, ty víš, jak málo je těch, kdo v těchto dobách chodí s tebou. Málo je těch, kdo tebe, svou hlavu, napodobují v **pokoře a tichosti, v chudobě a čistotě, v pracovitosti a trpělivosti**...*“ Těmito vlastnostmi jsou pokora, tichost, chudoba, čistota, pracovitost a trpělivost. Pravým opakem prvního je klamně sebevědomí a namyšlenost, opakem druhého prostoduché hlasité mluvení, opakem třetího zírnost, touha po majetku a přepychu, opakem čtvrtého nečistota, opakem pátého lenost a pohodlnost a opakem šestého zbrkllost, unáhlenost a netrpělivost. Hus viděl rozpor mezi smýšlením a jednáním tehdejších kněží a mezi Ježíšem Kristem. Příkladem Ježíše Krista nastavoval sobě i druhým zrcadlo a vybízel zvláště duchovní k jeho napodobování a následování. I pro nás je tento seznam šesti vlastností užitečným katalogem a zrcadlem, nastaveným nám duchovním a kazatelům k sebezpytování a přemýšlení o tom, jak my následujeme Ježíše Krista ve svém životě a službě. Kdybychom se pokusili pochopit, co se skrývá za těmito šesti vlastnostmi a jak je aktualizovat do našeho života, tak můžeme říci, že být pokorný znamená neusilovat za každou cenu a všemi způsoby o sebeprosazení. Tichost, to je meditace, rozjímání, duchovní hloubka. Husův požadavek chudoby přivádí k prostšímu životnímu stylu. Čistota vychází z čistoty srdce, nitra, myšlenek. Požadavek pracovitosti ukazuje, že duchovenská služba vyžaduje pracovní nasazení a kázeň. I hodnotné a svědomitě připravené kázání je namáhavá práce, třebaže víme a prosíme o milost Ducha svatého. Vlastnosti uzavírá trpělivost. Duchovenská služba vyžaduje velikou trpělivost s druhými, o naději opřené trpělivé očekávání. Podle Husa je zcela zřejmé, že vzorem a zdrojem těchto vlastností je sám Ježíš Kristus. Je pokorný, tichý, chudý, vyznačuje se čistotou, pracovitostí a trpělivostí. On je vzorem každého věřícího křesťana, zvláště těch, kteří přijali duchovenskou službu jako závazek sloužit Bohu, církvi i lidem.